

quadrant
kindercentra

**Pedagogisch werkplan
Peutergroep Het Rozenpoortje
2022**

Inhoud

Inleiding

1. Algemene informatie
  - 1.1 Contactgegevens
  - 1.2 Locatie
  - 1.3 Openingstijden en diensten
    - Openingstijden
    - Afwezigheidstegoed en extra opvang
    - VVE uren
2. Onze visie en de vier pedagogische basisdoelen
  - 2.1 Bieden van een veilige basis
  - 2.2 Stimuleren van persoonlijke competentie
  - 2.3 Bevorderen van sociale competentie
  - 2.4 Overdragen van normen en waarden
3. In de praktijk
  - 3.1 Groep
    - Medewerkers (BKR)
    - Stamgroep
    - Dagritme
    - Voeding en verschoneren/zindelijkheid
    - Ziekte en medicatie
    - Verjaardagen en feesten
    - Regels
    - Ruimte en inrichting
  - 3.2 Intake en wennen
    - Mentorschap
    - Intake
    - Wennen
  - 3.3 Volgen en overdracht
    - KIJK!
    - Doorgaande ontwikkelingslijn
    - Zorgbeleid
  - 3.4 Aanbod
    - VVE
    - Ontwikkelingsgericht werken
    - Groenbeleving
    - Kinderparticipatie
    - Thomas Gordon
  - 3.5 Medewerkers en deskundigheid
    - Opleiding en deskundigheidsbevordering
    - Toekomstige beroepskrachten
    - Vrijwilligers
    - Team Kwaliteit & Pedagogiek en coaching
  - 3.6 Ouders
    - Ouderbeleid
    - Ouderportaal
    - Ouderbijeenkomsten
    - Oudercommissie
  - 3.7 Samenwerking externen
    - Verbinding
  - 3.8 Kwaliteit
    - Ontwikkelproces
    - Risico-inventarisatie
    - Interne audits
    - GGD inspectie

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van peutergroep Het Rozenpoortje. Het geeft een beeld van hoe deze locatie het pedagogisch beleid van Quadrant tot uiting laat komen in haar dagelijkse omgang met de kinderen. Door deze beschrijving wordt er inzicht gegeven in de visie en pedagogisch handelen voor ouders en pedagogisch medewerkers ook wel de juffies op Het Rozenpoortje genoemd.

Het uitgangspunt van dit werkplan zijn de vier pedagogische basisdoelen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang. Deze zijn;

- Bieden van een veilige basis
- Stimuleren van persoonlijke competentie
- Bevorderen van sociale competentie
- Overdragen van normen en waarden

Naast deze wettelijke bepaling zijn de visie, missie en kernwaarden van Quadrant een kader voor dit werkplan.

Visie

Kinderen zijn kostbaar. Ze hebben het recht om op te groeien in een omgeving die veilig is en waarin ze worden geholpen om bewust te worden van zichzelf, de omgeving en anderen. Daarom bieden wij kinderopvang die bijdraagt aan de ontwikkeling van de nieuwe generatie.

Missie

Wij bieden kinderopvang in een veilige, rijke ontwikkelomgeving. Wij begeleiden kinderen van 0-13 jaar in nabijheid van huis en school. Dat doen wij niet alleen, maar dat doen wij samen met anderen. Want samen kom je verder. De opdracht van Quadrant wordt kernachtig samengevat in onze pay-off:

samen voor het kind

Kernwaarden

Onze kernwaarden zeggen iets over ons gedrag. Ze laten zien waar wij als organisatie voor staan en wat anderen van ons mogen verwachten.

- Wij staan voor veiligheid en ontwikkeling
- Wij initiëren en verbinden
- Wij handelen duurzaam

Onze visie, missie en kernwaarden worden in de praktijk omgezet in handelen door onze pedagogisch medewerkers. Bij het handelen staan veiligheid, respect en ruimte centraal. Dit zijn dan ook de basisprincipes die in dit werkplan naar voren komen.

Dit werkplan geeft een eigen identiteit aan de locatie. Hierbij zijn initiatieven en creativiteit van zowel de pedagogisch medewerkers als de kinderen van groot belang. Zij maken de locatie uniek.

Elk jaar wordt het werkplan geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het maakt onderdeel uit van het ontwikkelingsproces binnen Quadrant. Wij streven naar onze kwaliteiten te waarborgen, te delen en verder te ontwikkelen. Naast het pedagogisch werkplan heeft deze locatie ook een Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid waarin de risico inventarisaties worden beschreven.

Het werkplan is als volgt opgebouwd. Als eerste worden de algemene gegevens van de locatie gegeven. Vervolgens wordt onze visie, missie, kernwaarden en handelen verbonden met de vier pedagogische basisdoelen. Er wordt beschreven hoe wij deze verbondenheid zien. Dit alles is samengevat in onze Pedagogische cirkel. Daarna wordt beschreven hoe deze locatie het theoretisch kader in de praktijk omzet in handelen. Als laatste wordt er door middel van het formuleren van doelen en evalueren het proces van ontwikkeling van de locatie beschreven.

1. Algemene gegevens

1.1 Contactgegevens

Naam: Peutergroep het Rozenpoortje
Adres: Ridder van Catsweg 256A
Postcode: 2805 BC
Plaats: Gouda
Telefoonnummer: 0182-537515
Mail: rozenpoortje@quadrantkindercentra.nl

Clustermanager: Deborah Rotmans
Telefoonnummer: 06-82044413
Mail: d.rotmans@quadrantkindercentra.nl

1.2 Locatie

De peutergroep bevindt zich in De Ridderslag school en ligt in de wijk Noord. Peutergroep het Rozenpoortje bevindt zich in basisschool De Ridderslag en ligt in de wijk Noord. De locatie beschikt over een gezellig lokaal en buiten is er een prettige speelplaats met een zandbak. Peutergroep Het Rozenpoortje is een Antroposofische peutergroep. Verder in dit pedagogisch werkplan beschrijven wij onze visie en werkwijze.

1.3 Openingstijden en diensten

Openingstijden

De locatie is open van maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 8.30 uur tot 12.45 uur.

De peutergroep is gesloten bij officiële nationale feestdagen en schoolvakanties, afgestemd op de sluiting van de basisscholen. Op studiedagen van school is de peutergroep wel open.

Afwezigheidstegoed en extra opvang

Ouders kunnen hun kind afmelden in Konnect, daar bouwen ouders een afwezigheidstegoed op. Afwezigheidstegoed is een tegoed dat onder bepaalde voorwaarden opgebouwd kan worden als een kind afgemeld wordt in Konnect. Dit tegoed kan dan weer, binnen een bepaald termijn, ingezet worden voor extra opvang.

Afwezigheidstegoed:

- wordt opgebouwd door afwezigheid voor 8.30 uur te melden.
- er geldt een maximum van 11 uur.
- kan ingezet worden voor extra opvang vanaf 60 dagen voor de afgemelde dag tot 120 dagen na de afgemelde dag.
- kan alleen ingezet worden voor identieke diensten.

Extra opvang aanvragen wordt door ouder 30 tot 4 dagen van tevoren aangevraagd in Konnect. Binnen 4 dagen extra opvang aanvragen loopt via de pedagogisch medewerkers. De extra opvang wordt betaald vanuit afwezigheidstegoed of op factuur. Combinatie hiervan is niet mogelijk.

Extra opvang is pas akkoord na beoordeling door de pedagogisch medewerker. Het hangt bijvoorbeeld af van de pedagogisch medewerker-kind ratio. Extra opvang blijft dus een service voor ouders en géén recht.

VVE uren

Op de peutergroep wordt VVE (voor- en vroegschoolse educatie) aangeboden. Kinderen met een VVE-indicatie moeten tussen 2,6 en 4 jaar 960 uur VVE aangeboden krijgen. Op deze locatie krijgen kinderen vanaf 2,6 jaar 4 x 4,25 uur VVE aangeboden (uitgaande van 40 weken per jaar).

Elke VVE locatie krijgt ondersteuning op het gebied van VVE door een pedagogisch beleidsmedewerker VVE. Dit is 10 uur per doelgroepkind. Het aantal kinderen met een VVE-indicatie op peildatum 1 januari 2022 op deze locatie is 2.

2. Onze visie en de vier pedagogische basisdoelen

Onze visie, missie, kernwaarden en handelen zijn verbonden met de vier pedagogische basisdoelen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang.

De juffies van Het Rozenpoortje bieden kinderen emotionele veiligheid door:

- eerbied en respect te tonen voor mens, dier en omgeving de juffies van Het Rozenpoortje bieden professionele dreumes en peuteropvang. Met een warme veilige, huiselijke omgeving, continuïteit, individuele aandacht en een goede relatie tussen juffies en het kind willen ze bijdragen aan een veilige hechting en vertrouwen in de wereld, waardoor een kind optimale ontwikkelingskansen krijgt.

De juffies treden de kinderen op respectvolle wijze tegemoet, waarbij ze een gelijkwaardige mens tot mens relatie kunnen ervaren. Het is ons inziens van groot belang dat kinderen in hun eigenheid worden gezien en dat de ontwikkeling van die eigenheid wordt ondersteund. We laten ons hierbij inspireren door het antroposofische mens- en wereldbeeld van de Oostenrijkse filosoof Rudolf Steiner (1862- 1925). Hij benadrukt het belang van de ontwikkeling van de eigen individualiteit in de kindertijd binnen een sociale context. Deze eigenheid vormt als het ware de basis van de hele menselijke biografie. Zo zijn kind-zijn en mens-woorden onlosmakelijk met elkaar verbonden. Uitgaand van onze pedagogische visie geven we invulling aan de wettelijk vereiste taken:

Het bieden van emotionele veiligheid

- het samenzijn tot fijne momenten te maken
- structuur te geven en duidelijk te zijn
- een herkenbaar dagritme te volgen
- seizoenen en jaarfeesten samen te beleven en vieren
- open te staan voor feedback en te reflecteren op het eigen handelen

De juffies van Het Rozenpoortje streven ernaar een leefklimaat te scheppen dat hoort bij een warm liefdevol gezin. De kinderen worden op een positieve manier benaderd, de juffies werken vanuit een gevoel van eerbied en respect voor de mensen, dieren en dingen om ons heen.

Plezier beleven in het samenzijn en samen doen

Samen verzorgen juffies en kinderen het huis (klaslokaal) en de tuin en maken ze het mooi en gezellig. Kinderen worden in hun eigenheid geaccepteerd en krijgen ruimte om zelf op ontdekkingsreis te gaan. Belangrijke momenten van warmte en contact zijn de tijden waarop een kind verzorgd wordt: bij het verschonen van de luier, aankleden. Door het samenzijn tot fijne momenten te maken beleeft men plezier aan de dag. Behulpzaam zijn en rekening houden met elkaar vinden we belangrijk. De juffies geven het goede voorbeeld en waar nodig worden de kinderen hiermee geholpen. Om kinderen vertrouwd te maken met het leven en de dingen die daarbij horen, worden ze uitgenodigd mee te helpen met de activiteiten als broodbakken, afwassen, kleertjes wassen en de vloer vegen. Zij kunnen net als thuis alles nabootsen, om zich zo het leven eigen te maken.

Lerende houding en zelfreflectie

Belangrijke voorwaarde voor het creëren van emotionele veiligheid voor de kinderen is ons inziens bovendien de bereidheid van de juffies tot scholing en zelfreflectie en voor ons is dit een essentieel onderdeel van professionaliteit.

Ontwikkeling van persoonlijke en sociale competentie

De juffies van Het Rozenpoortje begeleiden kinderen in de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties vanuit een antroposofisch mensbeeld.

- door bijzondere aandacht voor de fysieke, zintuiglijke en
- creatieve ontwikkeling (de onderste vier zintuigen)
- door voorbeeldgedrag van de juffies

- door een individuele benadering van elk kind
- door ze te stimuleren en positief te bevestigen
- door in een kleine hechte groep een relatie met anderen op te kunnen bouwen en te ervaren wat het betekent om tegelijk met de ander IK te kunnen zijn.

Antroposofisch mensbeeld

De antroposofie is een belangrijke inspiratiebron hoe er bij Het Rozenpoortje naar kinderen gekeken wordt. Wat is een mens en in het bijzonder een kind eigenlijk? Hoe en waardoor ontwikkelt hij zich? De mens wordt gezien als een lichamelijk wezen, maar tegelijkertijd – anders dan een dier – ook als individueel geestelijk wezen. Het kind komt niet als een onbeschreven blad op aarde, wat je naar believen kunt kneden en vormen. Het brengt vanuit zijn geestelijk wezen bepaalde talenten en motieven mee, die het met behulp van de ziel en zijn lichamelijk wezen kan ontwikkelen en realiseren

Fysieke ontwikkeling

In de periode van 0 tot 6 à 7 jaar staat de lichamelijke ontwikkeling van het kind centraal; de groei en de motoriek. Door veel te spelen en te bewegen, door een regelmatige dagindeling en door liedjes en een opgewekte sfeer wordt het kind 'baas in eigen lichaam'.

Het fysieke lichaam vormt de basis voor het tot bloei komen van de eigen individualiteit, waarmee een kind later zijn of haar waardevolle bijdrage tot de wereld kan leveren. De juffies van Het Rozenpoortje scheppen uitnodigende voorwaarden voor deze fysieke ontwikkeling. Er is voldoende ruimte om binnen en buiten te bewegen en kinderen kunnen in een huiselijke sfeer op ontdekkingstocht gaan.

Zintuiglijke ontwikkeling

Kleine kinderen leven met volle overgave in de hen omringende wereld. Zij gaan nog helemaal op in hun zintuiglijke indrukken. Een heel klein kindje is bijna één en al zintuig en staat open voor de wereld en alles wat zich daar afspeelt. Onze juffies zijn zich bewust van deze openheid en van het feit dat kleine kinderen nog geen bescherming hebben tegen allerlei prikkels. Daarom wordt er bijzondere aandacht besteed aan de omgeving waarin het kleine kind vertoeft. Inrichting en speelgoed worden zorgvuldig gekozen; natuurlijke materialen, kleuren en geluiden zijn van groot belang. Voor bekleding wordt vaak gekozen voor katoen, zijde en wol. Ook de poppen zijn van zachte wol. Het speelgoed is voornamelijk van hout.

De kleuren die gebruikt worden zijn zacht en rustig van tint. Met audio/visuele apparatuur wordt met terughoudendheid omgegaan. Op het gebied van voeding wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van biologische producten waar geen kunstmatige stoffen aan zijn toegevoegd. Ook wordt het suikergebruik beperkt omdat suiker in smaak overheerst; we geven de voorkeur aan honing of ahornsiroop als zoetstof.

Creativiteit

Het Rozenpoortje wil kinderen graag de ruimte bieden hun eigen creativiteit te ontdekken. Het speelgoed dat wordt aangeboden dient altijd ruimte te laten voor een eigen invulling.

Neutraal gekleurde blokken kunnen het ene moment een auto zijn, het volgende moment een huis.

Een pop waarvan de gezichtsuitdrukking niet heel duidelijk is laat ruimte voor de eigen emotie van een kind.

Zo zijn er lappen die kunnen dienen als prinsessenjurken, maar ook een hut kunnen vormen als hij over een tafel gelegd wordt. Met de kinderen die daar aan toe zijn, wordt geknutseld met materiaal uit de natuur dat aansluit bij het seizoen. Ook kan er worden geschilderd of getekend, waarbij 'het doen' en niet 'het resultaat' centraal staat. Er wordt echter wel met respect omgesprongen met de creaties van de kinderen.

Voorbeeldgedrag

Het is belangrijk dat kinderen opgroeien in een situatie waarin de voorwaarden geschapen worden voor een gezonde ontwikkeling. Naast deze hierboven beschreven voorwaarden m.b.t. ruimte en materiaal, is juffie zelf de belangrijkste voorwaarde voor de ontwikkeling van het kind. Door wie deze juffie is, wat zij doet en hoe deze het kind benadert. De leeftijd van 2-4 jaar is de periode waar onze juffies het meest mee te maken hebben. Deze fase kenmerkt zich voornamelijk door nabootsing. Kinderen leren de wereld kennen door datgene wat ze ontmoeten zelf na te doen; dat maakt het belang van het bewustzijn over het eigen handelen voor een juf groot.

Individuele benadering

Kinderen geven zelf het tempo van hun ontwikkeling aan. De juffies proberen hier op in te spelen door goed waar te nemen wat de kinderen aan materiaal of hulp nodig hebben en dit aan te bieden. Om tot inzicht te komen wat een kind nodig heeft om zijn ontwikkeling stromend te houden, is 'objectieve waarneming' een belangrijk element.

Stimuleren en positief bevestigen

Bij Het Rozenpoortje willen we met respect omgaan met het eigene wat zich in een kind wil ontwikkelen. Opvoeding vanuit dit respect vraagt een open en beweeglijke houding, zo vrij mogelijk van vastgeroeste ideeën over 'hoe het moet'.

In relatie met anderen leren ruimte te nemen en grenzen te accepteren

De kleinschaligheid van de groep maakt het mogelijk elk kind heel individueel te benaderen om zo te kunnen bieden wat er nodig is. En de kleinschaligheid maakt ook dat de kinderen niet alleen met de juffies, maar ook onderling een echte relatie op kunnen bouwen. Net als in een gezin leren ze met de ander rekening te houden en op een verantwoorde manier ruimte voor zich zelf in te nemen.

Overdracht van normen en waarden

De juffies van Het Rozenpoortje dragen normen en waarden over door:

- normen en waarden voor te leven
- kinderen de consequenties van hun handelen duidelijk te maken

Voorleven van normen en waarden

Belangrijker dan het aanleren van normen en waarden is het voorleven hiervan. Het gedrag en de morele kwaliteit van de juffen is van essentieel belang. Als de omgeving 'goed' is, zal het identificatieproces optimaal op gang komen. De drang tot nabootsing die elke peuter en kleuter eigen is, werkt ook hier positief uit op het kind.

Consequenties van het eigen handelen op anderen

Kleine kinderen hebben nog geen moreel besef. Ze denken vanuit zichzelf en hun inlevingsvermogen is nog niet ontwikkeld. Hun gedrag is daarom per definitie niet goed of slecht, ze proberen gewoon dingen uit, geleid door hun eigen waarnemingen en gevoelens. Hier moet in hun leefomgeving, dus ook bij Het Rozenpoortje, ruimte en respect voor zijn.

Onze visie en handelen op deze visie hebben wij samengevat in onze pedagogische cirkel.

3. In de praktijk

Het bovenstaande theoretisch kader wordt in de praktijk omgezet in handelen. Het handelen naar de visie gebeurt op elke locatie op een unieke wijze. Hieronder wordt beschreven hoe en waarom.

3.1 Groep

Medewerkers (BKR)

Op de peutergroep hanteren wij de beroepskracht-kindratio (BKR), zoals deze in de Wet Kinderopvang is beschreven. Dit betekent dat op de peutergroep maximaal 16 kinderen van 2.3 tot 4 jaar geplaatst kunnen worden met 2 juffies. Het team bestaat uit vaste gezichten om de emotionele veiligheid van kinderen te waarborgen. Zij kennen de juffies en de juffies kennen de kinderen.

Bij vrije dagen en ziekte van een juffie worden er een medewerker vanuit de flexpool ingezet. Ook hier wordt gestreefd naar hetzelfde gezicht.

Stamgroep

Een stamgroep is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte. Dit zorgt voor een vertrouwde omgeving voor het kind.

Dagritme

Een vast dagritme zorgt voor duidelijkheid en structuur voor het kind. Het kind weet wat hij kan verwachten. Dit geeft een gevoel van geborgenheid en veiligheid.

Het dagritme ziet er als volgt uit.

Het is van belang dat kinderen in deze periode ervaren dat het leven goed is. Eén van de voorwaarden hiervoor is een dagritme waarin een duidelijke structuur is aangebracht. Het terugkeren van dagelijkse dingen vormt een houvast voor de kinderen. Ze merken dat de dag verloopt zoals ze dit gewend zijn, waardoor ze kunnen ontspannen en hun krachten kunnen aanwenden voor hun eigen ontwikkeling. Dit zorgt voor een basaal gevoel van veiligheid. Vanuit deze visie markeren juffies van Het Rozenpoortje de vaste momenten van de dag, zoals eet- en rusttijden, met terugkerende zangspelletjes en spreuken. De structuur van de dag kenmerkt zich door momenten van activiteit afgewisseld met momenten van rust. Genoeg rust is onontbeerlijk. Om alle opgedane indrukken te verwerken en zo uit te rusten dat er weer wat nieuws geleerd kan worden. Dit ritmische voltrekken van de dag is voorwaarde voor een gezonde ontwikkeling.

Ook het afscheid nemen is makkelijker als het volgens een vast ritueel gaat. Kinderen herkennen deze momenten zodat ze weten wat er staat te gebeuren, dat geeft veiligheid en vertrouwen. Rituelen verzorgen de stroom van de dag, deze flow zorgt dat een mens goed gedijt.

In Steiners ideeën over opvoeden speelt ook ritme een zeer belangrijke rol; ritme geeft kinderen zekerheid, veiligheid en erkenning. Voor een goede ontwikkeling van kinderen is het fijn dat de dag zich ritmisch voltrekt en dat zij zich zowel lichamelijk als emotioneel behaaglijk voelen. Daarom verloopt iedere dag bij het Rozenpoortje volgens een bepaald ritme.

Inloop

Vanaf 8.30 uur komen de kinderen samen met een ouder/verzorger binnen, geven een hand aan de beide medewerkers, doen het fruit in de mand en gaan in de kring zitten om een boekje te lezen. Tien minuten later gaat de deur dicht. We zingen:

- "vuurmannetje"
- "sterrenlichtjes,
- twee seizoenen liedjes
- versje van het muisje en het musje

Dan wordt om negen uur *afscheid van de ouders genomen*. We zingen nog een keer de seizoen liedjes met de kinderen en hebben vervolgens het ochtendspel.

Ochtendspel

Dat is zo'n 4 a 6 weken hetzelfde. Het ochtendspel wordt gezongen: opstaan, wassen, eten, jas aan, naar buiten, per seizoen aangevuld met passende ervaringen. In de lente ziet juffie bijvoorbeeld een sneeuwklompje bengelen en hoort ze het klingelen. We hebben daarvoor vaste liedjes die elke dag gezongen worden.

Na het ochtendspel gaan de kinderen vrij spelen in de groep. De medewerker bereidt de fruitboot en kneedt het deeg voor het brood dat we bij de lunch eten. De kinderen kunnen als ze dat willen aanschuiven om te helpen, vast wat fruit schillen en stiekem onder de doek kijken of het deeg wel rijst. Om 10.00 uur ruimen we op en gaan we naar de wc om vervolgens aan tafel de fruitboot te zien varen.

Buiten spelen, eten en drinken

We gaan naar buiten tot ongeveer 11.30 uur. Buitenspelen wordt nooit overgeslagen, ook al regent het dat het giet. Op zo'n dag mogen de kinderen ook in de zandbak. Daarom moet er voor elk kind een setje schone kleren aanwezig zijn en moeten ouders erop rekenen dat hun kind weleens vies mee naar huis gaat. Na het zand afkloppen, jas ophangen en handen wassen wordt het middagmaal genuttigd. Dit gebeurt binnen aan een tafel. De medewerker smeert het brood. Het beleg komt uit de natuurvoedingswinkel. Vleeswaren zijn er niet. Het volkorenmeel voor het brood is gemengd met wit meel omdat het anders te zwaar is voor sommige kinderen. Ze drinken, melk, thee of water.

De kring

In de groep is een grote kring van stoeltjes met een grote stoel voor juffie. In het midden staat een tafeltje met een gekleurde doek erover. Hierop staat een kaars, die bij het vertellen aangestoken wordt. Kinderen noemen deze kaars ook wel de vertelkaars. Er ligt een doosje lucifers; vaak staat er een bloemetje of plantje en eventueel meer seizoensgebonden versiering.

In de mand worden spulletjes die door de kinderen van thuis meegenomen zijn, verzameld. Deze mand wordt ook wel de schattenmand genoemd. Zodra de ouders/begeleiders de kinderen vanaf kwart voor één komen ophalen, mogen ze hun speelgoed eruit pakken. Tot dat moment blijven ze in de kring zitten.

Voeding en verschonen/zindelijkheid

Op de peutergroep zorgen wij voor het eten en drinken. Wij vinden gezonde voeding belangrijk (zie ons Voedingsbeleid). Hierin volgen wij de adviezen van het Voedingscentrum. Wanneer een kind speciale voeding nodig heeft, wordt dit door ouders zelf meegenomen. Wanneer kinderen bepaalde voeding niet mogen vanwege dieetvoorschriften of religie worden hierover duidelijke afspraken gemaakt.

Het samen zijn tijdens het eet- en drinkmoment vinden wij belangrijk. Plezier staat voorop. Daarnaast stimuleert dit moment de sociale kennis en vaardigheden van een kind. Het zelf doen is ook een belangrijk aspect.

Kinderen worden verschoond op vaste tijden of wanneer nodig. Kinderen op peuterleeftijd krijgen interesse in het naar de wc gaan. Afspraken met ouders worden hierover gemaakt en er wordt gevraagd om een extra setje kleding mee te geven.

Ziekte en medicatie

Een kind dat ziek is, is het liefste thuis. Hier is de rust, aandacht en verzorging die een kind op dat moment nodig heeft. Wanneer spreken wij van een ziek kind? Quadrant spreekt van een ziek kind wanneer er sprake is van de volgende symptomen; koorts (38 graden of hoger), ademhalingsmoeilijkheden, hoesten, spugen, diarree, jeuk, vlekken op de huid, een suffe, zieke indruk of huilerig en prikkelbaar zijn. Daarnaast dient besmetting van andere kinderen op de kinderopvang bij bepaalde ziektes voorkomen te worden.

Wanneer een kind tijdens de opvang een zieke indruk maakt zijn de juffies extra oplettend. Zij kijken o.a. naar het gedrag van het kind, temperaturen en vragen aan het kind of het pijn heeft/hoe het zich voelt. Zij beslissen aan de hand van de ernst van de ziekte verschijnselen, het gedrag van het kind en tijdstip van de dag of er telefonisch contact wordt opgenomen met de ouders. Bij koorts van 38 graden wordt altijd contact opgenomen. Er wordt overlegd wat voor het kind de beste beslissing is.

Het kan zijn dat een kind medicatie gebruikt. De juffen geven in principe geen medicatie aan een kind. Als het toch noodzakelijk is, is dit alleen voor medicatie dat is voorgeschreven door een arts en het formulier voor gebruik geneesmiddelen van te voren is ondertekend. Koorts-onderdrukkende middelen, zoals paracetamol, worden door de juffies niet gegeven.

Rituelen en feesten

Rituelen door het jaar heen nemen ook een belangrijke plaats in. De juffies geven de kinderen besef van het jaarritme mee door het verzorgen van een seizoenen tafel en het samen beleven en vieren van de seizoenen en de bijbehorende jaarfeesten. Dit worden zo herkenbare periodes met eigen rituelen.

Jaarfeesten, zoals Pasen, Pinksteren, Sint Jan, het Michaëls feest, Sint Maarten, Advent, Maria Lichtmis, Palmvasen, Sinterklaas en Kerstmis brengen ritme in het jaar en zijn leidraad voor activiteiten met de kinderen.

Ruimte en inrichting

Een ruimte heeft op verschillende manieren invloed op een kind. Wij vinden het belangrijk dat de ruimte zo is ingedeeld en ingericht dat dit het kind maximaal kan stimuleren in zijn ontwikkeling. De vier pedagogische basisdoelen spelen hierbij een belangrijke rol.

- Bieden van een veilige basis; een kind voelt zich vertrouwd in een omgeving wanneer dit eigen en voorspelbaar is. Dit kan door aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind door bijvoorbeeld persoonlijke spullen neer te zetten of door spelmaterialen aan te bieden wat past bij het kind. Ook belangrijk is om de ruimte zo in te delen en in te richten dat dit voorspelbaar is. Kinderen weten waar zij spelmaterialen kunnen vinden en waar zij wat kunnen doen.
- Stimuleren van de persoonlijke competentie; een kind wordt uitgedaagd op verschillende ontwikkelingsgebieden. Er wordt gezorgd dat er verschillende activiteitenplekken zijn waar kinderen hun kwaliteiten kunnen benutten en nieuwe ervaringen kunnen opdoen. De autonomie speelt hierbij een belangrijke rol.
- Bevorderen van de sociale competentie; de opvang is een plek waar kinderen leren omgaan met andere kinderen. De ruimte wordt zo ingedeeld en ingericht dat het samen zijn wordt bevorderd. Denk bijvoorbeeld aan hoeken creëren waar samen gespeeld kan worden, maar ook zorgen voor een goede akoestiek.
- Overdragen van normen en waarden; een goede zorg van de omgeving laat zien dat er ook zorg is voor de personen in deze omgeving. De ruimte maakt het mogelijk om bepaalde afspraken te maken over het omgaan met elkaar (er kunnen een maximaal aantal kinderen in een hoek spelen) en over het gebruik van de ruimte en het spelmaterialen (kinderen kunnen zelf het spelmaterialen makkelijk opruimen).

De speel en leeromgeving is zodanig ingericht dat kinderen er naar hartenlust kunnen spelen met elkaar in contact komen. De ruimte is ingedeeld in hoeken. In de inrichting van de peutergroepen is het materiaal van tafelspelverhaal thema terug te zien. In het atelier zijn diverse passende knutselmaterialen. Daar kunnen ze vrij mee experimenteren.

3.2 Intake en wennen

Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor. Ouders worden bij de intake op de hoogte gesteld welke pedagogisch medewerker dat is. Deze pedagogisch medewerker is het eerste aanspreekpunt voor ouders, degene die met ouders in gesprek gaat en bijzonderheden/afspraken vastlegt en overdraagt aan collega's.

De mentor registreert jaarlijks (halfjaarlijks voor kinderen met een VVE-indicatie) het welbevinden en ontwikkeling van het kind in het kindvolgsysteem BVS! (observatie- en registratieprogramma). Deze bevindingen worden op vaste momenten met ouders besproken. Tevens is de mentor verantwoordelijk voor de overdracht naar de basisschool en eventueel BSO. Dit na toestemming van ouders.

Intake

Ouders worden 2 weken voor de startdatum door de mentor van het kind uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit gesprek is bedoeld om elkaar te leren kennen, verwachtingen van elkaar uit te spreken en informatie te delen. Wanneer dit nog niet is gebeurd, wordt er een rondleiding gegeven. Het intakegesprek duurt maximaal een uur. Ter voorbereiding op het gesprek wordt er aan ouders gevraagd of zij de gegevens in het ouderportaal willen nagaan op juistheid.

Het gesprek wordt geleid aan de hand van het intakeformulier. Hier staan verschillende onderwerpen op waarover gesproken wordt. Het belangrijkste is om het kind te leren kennen. Hoe is zijn ontwikkeling? Wat kan het kind goed? Zijn er aandachtspunten?

Wennen

Op peutergroep Het Rozenpoortje wordt er als volgt met het wennen omgegaan:

Na een vakantie begint de klas in ieder geval een keer in de oude samenstelling voordat er nieuwe kinderen instromen. Het doel van deze dag (en) is om de gewoontes van de groep weer met de kinderen op te halen, zodat de nieuwe kinderen bij deze gewoontes kunnen aanhaken. Voordat een kind kan starten in de klas vindt er een intakegesprek plaats door een van de juffies met, zo mogelijk, beide ouders van het kind. De peuter zelf is hier niet bij aanwezig.

Wennen in de peuterklas doen we in stapjes, hieronder een schema wat we als leidraad gebruiken, dit passen we aan als de situatie dat verlangt.

- De eerste ochtend is een kennismakingsochtend. Dan komt de nieuwe peuter samen met de ouders, of iemand anders die vertrouwd is **tot** 10.30 uur. bij ons kijken en meespelen. Dan hoeft er nog geen fruit mee, maar het mag wel.
- De tweede keer komt de peuter een halve ochtend spelen **tot** 10.30 uur en neemt afscheid van zijn ouder als alle ouders weggaan.
- Als het wennen goed gaat wil het kind natuurlijk ook wel een keertje mee buiten spelen, dan wordt de peuter om 11.30 uur opgehaald
- Tenslotte is het tijd om een hele ochtend mee te maken, **tot** 12.45 uur. Dan gaan we met zijn allen ons zelfgebakken brood eten.

In de wenperiode zullen de juffies iedere dag even met de ouders bespreken hoe het is gegaan. Na zes weken gaan we er vanuit dat een kind goed gewend is in de peuterklas en hebben we een kort evaluatiemoment met de ouders.

De eerste paar keren zal het kind de peutergroep als intensief kunnen ervaren. Hij doet veel nieuwe indrukken op. Naar hoe het kind het doet, worden er afspraken gemaakt over de wenperiode. Dit is voor ieder kind anders. Ouders mogen altijd bellen met de vraag over hoe het gaat.

Na ongeveer drie maanden vindt er een gesprek over de wenperiode plaats tussen ouders en de mentor.

3.3 Volgen en overdracht

Wij werken met het kindvolgsysteem van de begeleidingsdienst van Vrije Scholen (BVS) De groeiwijzer. Deze leerlijn sluit aan de bij de leerlijn van de Ridderstag. Door dagelijks te kijken naar kinderen zien de juffies wat zij doen, hoe zij het doen, wat zij leuk vinden of wat zij lastig vinden. Dit geeft informatie over het welvinden en ontwikkeling van een kind. Op deze wijze kan juffie inspelen op de behoefte van het kind.

Deze observaties worden jaarlijks geregistreerd in BVS!. Het geeft een beeld van de ontwikkeling van het kind op verschillende ontwikkelingsgebieden. Het gaat om de sociaal-emotionele ontwikkeling, spelontwikkeling, spraak- en taalontwikkeling, motorische ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling. Door de ontwikkelingslijnen wordt zichtbaar waar het kind zich bevindt in zijn ontwikkeling. Op deze wijze kunnen de juffies gericht de ontwikkeling van het kind stimuleren. Jaarlijks worden deze bevindingen besproken met de ouders.

Doorgaande ontwikkelingslijn

Van de peutergroep naar de basisschool, het is een belangrijke stap voor een kind. Het is een verandering, die leuk maar ook heel spannend kan zijn. Het is belangrijk, voor zowel kind als ouders, dat deze stap goed verloopt. Om deze reden is een goede samenwerking tussen ouders, kinderopvang en de basisschool van belang.

Kinderen ontwikkelen zich in de eerste vier jaar thuis en op de peutergroep. Het is fijn als deze ontwikkeling wordt voortgezet op de basisschool. Elk kind ontwikkelt zich op zijn niveau en tempo. Het is belangrijk dat de basisschool op de hoogte is van het ontwikkelingsproces van het kind zodat zij hier op in kunnen spelen. Op deze wijze ontstaat er een doorgaande ontwikkelingslijn en geen verlies van ontwikkelenergie. Hierbij is een goede overdracht van belang.

Wanneer het kind bijna 4 jaar wordt, vindt er een eindgesprek plaats tussen ouders en mentor. Tijdens dit gesprek wordt het welbevinden en ontwikkeling van het kind besproken aan de hand van BVS!

Voor kinderen met een VVE-indicatie is een 'warme' overdracht verplicht. Hier hebben ouders bij verkrijgen van de VVE-indicatie voor getekend. Aan de basisschool wordt de registratie vanuit het kindvolgsysteem.

Met de basisschool de Ridderlag is een samenwerkingsverband. Er is een werkplan waarin staat geschreven hoe de overdrachten van peutergroep naar de basisschool van VVE kinderen plaats vindt.

De overdracht van gegevens gebeurt met in acht neming van de wettelijke privacyregels. De mentor van het kind is hiervoor verantwoordelijk.

Zorgbeleid

Soms komt het voor dat een kind een ontwikkelingslijn volgt die afwijkt van het gemiddelde. Het kind heeft bijvoorbeeld net even meer aandacht en zorg nodig dan de andere kinderen op de groep, heeft bijvoorbeeld moeite met in de kring zitten, vindt het lastig om samen met andere kinderen te spelen of heeft moeite met het tonen van emoties. Als de ontwikkeling niet vanzelf loopt of dreigt verstoord te worden, loopt het kind het risico een ontwikkelingsachterstand te krijgen. Ons Zorgbeleid geeft antwoord op de vraag hoe wij binnen Quadrant met deze kinderen omgaan. Tevens wordt hierin beschreven welke samenwerkingspartners Quadrant ondersteunen om het aanbod af te stemmen op de behoeftes van het kind en op welke manier ouders doorverwezen kunnen worden naar andere gespecialiseerde instanties.

De juffies worden hierbij ondersteund door de clustermanager. Zij bespreekt de hulpvraag van de juffies en scheidt met ouders en juffies de optimaal mogelijke begeleiding van het kind. Ook coördineert zij mogelijke verwijzingen en hulpvragen naar andere instanties.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik wordt gebruik gemaakt van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit is een wettelijke verplichte meldcode. Hierin staat onder andere beschreven wie wanneer welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld.

3.4 Aanbod

VVE

Op de peutergroep wordt er gewerkt met het Antroposofische VVE-programma Speelplezier. Deze methode stimuleert de brede ontwikkeling van 0- tot 4-jarigen door actief spelen en ontdekken. De activiteiten zijn gericht op spraak- en taalvaardigheden, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische vaardigheden, zintuiglijke vaardigheden en geven de eerste rekenprikkel.

Het doel van de methode is om aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind en het stimuleren van de brede ontwikkeling. Het geeft kinderen de ruimte en de vrijheid om spelend de wereld te verkennen, om in een veilige omgeving zelf op onderzoek uit te gaan. Op deze manier willen wij (taal)achterstanden in de ontwikkeling van kinderen voorkomen. Het wordt ingezet om de peuter een goede startpositie te geven op de basisschool. Het houdt rekening met de verschillen in niveau en tempo van de kinderen op de groep. Hierdoor is het programma geschikt voor alle kinderen op de groep. Elk kind wordt spelenderwijs uitgedaagd. Kinderen met een VVE-indicatie worden extra begeleid.

Op 1 januari 2022 zijn er 2 kinderen met een VVE indicatie. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker zal daarom 2 keer 10 uur zijn. In totaal komt dit uit op 20 uur.

Groenbeleving

Wij vinden de zorg voor mens en natuur belangrijk. Groene kinderopvang is kinderopvang die zich in haar activiteiten laat leiden door de mogelijkheden van de natuur. Door te spelen, te beleven en te ontdekken in de natuur worden alle ontwikkelingsgebieden positief beïnvloed. Daarmee wordt het welbevinden en de bewustwording van kinderen vergroot. Dit komt tot uiting door te spelen in het zand. De aarde is voor is voor de plantjes. Zo leren de kinderen welke natuurelementen bij wie horen.

Kinderparticipatie

Kinderen worden actief betrokken bij de opvang. Er wordt geluisterd naar kinderen en zij worden serieus genomen. Kinderparticipatie leidt er toe dat kinderen initiatieven leren (durven) nemen wat bijdraagt aan een positief zelfbeeld. Kinderparticipatie kan op verschillende niveaus worden vormgegeven: luisteren naar kinderen, aanmoedigen van kinderen hun mening te geven, rekening houden met de mening van de kinderen, betrekken van kinderen in de besluitvorming en samen beslissen en uitvoeren. Kinderparticipatie wordt op de volgende wijze op deze locatie vorm gegeven. De kinderen mogen mee beslissen in de activiteiten.

3.5 Medewerkers en deskundigheid*Opleiding en deskundigheidsbevordering*

De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een diploma, zoals bepaald in de CAO Kinderopvang en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast hebben zij een training gevolgd aangaande de VVE en zijn de pedagogisch medewerkers in het bezit van een kinder-EHBO diploma of BHV diploma.

Wij vinden een doorlopende deskundigheidsbevordering van onze pedagogisch medewerkers belangrijk. Dit betekent dat Quadrant jaarlijks een scholingsplan ontwikkelt waarin staat beschreven welke trainingen verplicht zijn en welke trainingen worden aangeboden ter pedagogische verdieping. Hierbij valt te denken aan de taaltoets, babyspecialist, video interactie begeleiding (VIB) en tafelspel.

Daarnaast wordt er halfjaarlijks het Q-café georganiseerd waarin een onderwerp gerelateerd aan het pedagogisch werkveld wordt uitgelicht door onszelf of door een extern. Ook organiseren wij kenniskringen. Een kenniskring is een groep medewerkers die kennis met elkaar delen over een bepaald onderwerp met daaraan een bepaald doel gekoppeld.

Om de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers naar voren te laten komen, wordt er bij functioneringsgesprekken gebruik gemaakt van de kijkwijzers behorende bij de Pedagogische cirkel. Op deze wijze kan er gekeken worden welke gedragingen eigen zijn en aan welke gedragingen eventueel nog gewerkt kan worden. Daarnaast kan er gekeken worden of elke kwaliteit aanwezig is binnen een team.

Toekomstige beroepskrachten

Wij zijn een erkend leerbedrijf, leerplaats voor de beroepspraktijkvorming (BPV). Wij vinden het belangrijk dat wij bijdrage aan de educatie van toekomstige beroepskrachten. Wij bieden verschillende stageplaatsen aan studenten van verschillende opleidingen. Op dit moment is er een BBL stagiaire aanwezig.

Vrijwilligers

Een vrijwilliger kan vooral voor onze pedagogisch medewerkers een waardevolle ondersteuning zijn. Denk bijvoorbeeld aan het helpen tijdens de eet- en drinkmomenten of het voorbereiden van activiteiten. Daarnaast willen wij uit maatschappelijk oogpunt vrijwilligers de kans bieden om werkervaring op te doen, zodat zij meer kansen hebben op de arbeidsmarkt. Op dit moment is er geen vrijwilliger aanwezig op de groep.

Team Kwaliteit & Pedagogiek en coaching

Binnen Quadrant bestaat het team Kwaliteit & Pedagogiek. In dit team zitten pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch beleidsmedewerkers VVE. Samen dragen zij zorg voor het pedagogisch beleid binnen de organisatie. Zij ontwikkelen, vertalen en implementeren. Daarnaast bewaakt het team het kwaliteitsniveau binnen de organisatie. Zij staan voor deskundigheidsbevordering en professionalisering. Tevens hebben zij een ondersteunende en adviserende rol in complexe situaties of casussen betreffende vroegschoolse educatie en zorg.

De vertaling van beleid naar de concrete werkpraktijk wordt uitgevoerd door clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers en IKC-coördinatoren. De senior pedagogisch medewerkers en IKC-coördinatoren zijn gecertificeerd in het coaching. Zij hebben zich bekwaamd in kennis, houding en vaardigheden op het gebied van pedagogiek en coaching. Door coaching wordt er bij gedragen aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling

van de medewerkers. Dit kan gedaan worden door video coaching, coaching on the job, supervisie en individuele coaching gesprekken.

3.6 Ouders

Ouderbeleid

Een belangrijke basis voor vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerkers is goede communicatie en samenwerking. In de relatie met ouders gaat Quadrant uit van gelijkwaardigheid.

Bij Quadrant maken we bij het ouderbeleid onderscheid tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie:

- Ouderbetrokkenheid bestaat uit het informeren van en communiceren met ouders, en het verlenen van ondersteuning aan ouders in de manier waarop ze thuis hun kind kunnen stimuleren.
- Ouderparticipatie is het meedoen en de inspraak van de ouders in de organisatie.

Ouderportaal

Met het ouderportaal van Konnect en de daarbij behorende ouderapp kunnen ouders meekijken met de belevenissen van het kind op de opvang. Er wordt dagelijks foto's en berichtjes geplaatst.

In het ouderportaal kunnen ouders ook hun gegevens inzien en eventueel wijzigingen aanbrengen. Daarnaast worden nieuwsbrieven vanuit Quadrant en/of locatie gepubliceerd.

Oudercommissie

In de wereld van het kind spelen ouders, familie, school en kinderopvang een belangrijke rol. Wij met zijn allen dragen zorg voor de ontwikkeling van het kind. Samen voor het kind. Naast dat ouders zorg dragen voor het welzijn en ontwikkeling van het kind thuis, leven ouders mee, doen mee en denken mee met de kinderopvang, maar door aan te sluiten bij de oudercommissie kunnen ouders ook mee beslissen. Zij leveren op deze manier een bijdrage aan het optimaliseren van de kwaliteit van de opvang.

Deze locatie is aangesloten bij een oudercommissie.

3.7 Samenwerking externen

Verbinding

Samen voor het kind is onze missie. Wij zoeken de verbinding tussen kinderopvang, thuis, school en de wijk. De peutergroep heeft samenwerkingscontacten met;

- Vrijeschool De Ridderslag
- Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland (SVZH)
- School-VAK, opleidingsinstituut voor antroposofische kinderopvangmedewerkers
- Vereniging Antroposofische Kinderopvang
- Pedagogische Werkgemeenschap voor het kleine kind, Driebergen
- Branchevereniging Kinderopvang
- Vakbladen (seizoener)
- Begeleidingsdienst Vrije scholen (BVS)
- Antroposana, voor antroposofische gezondheidszorg

Regionaal overleg peuter-/kleuterleerkrachten Zuid-Holland en Zeeland

3.8 Kwaliteit

Ontwikkelproces

Zowel als Quadrant zijnde als locatie zijnde zijn wij altijd in ontwikkeling. Wij kijken naar onze kwaliteiten en breiden deze uit. Aandachtspunten worden kritisch bekeken en verbeterd. Dit alles is vastgelegd in de PDCA cyclus (Plan, Do, Check, Act). Een onderdeel hiervan is bijvoorbeeld de

Quickscan. De Quickscan wordt jaarlijks door het team en manager ingevuld. De pedagogisch medewerkers krijgen op deze manier zicht in hun handelen op verschillende gebieden, zoals pedagogisch handelen, didactisch handelen en ouders. Wat gaat goed en waar liggen de aandachtspunten? Deze aandachtspunten worden omgezet in doelen waar het komende jaar aan gewerkt gaat worden.

Risico-inventarisatie

Jaarlijks wordt er een risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid uitgevoerd op de locatie. Het doel is om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijk werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Interne audits

Binnen Quadrant vindt er 2 maal in het jaar interne audits plaats. De audits worden gedaan door pedagogisch medewerkers die de training tot auditor hebben gevolgd. Voor het afnemen van een audit is een kwaliteitwijzer ontwikkeld, dat is gebaseerd op onze pedagogische cirkel.

Door op bezoek te gaan, te kijken, te bevragen en te luisteren kan er een beeld worden gevormd van de aanwezige kwaliteit op een groep. Het resultaat geeft niet alleen inzicht in eigen kwaliteit, maar geeft ook ontwikkelingsmogelijkheden aan. Deze ontwikkelpunten worden actiegericht omschreven, zodat clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers of IKC-coördinatoren er mee aan de slag kunnen.

GGD inspectie

Jaarlijks wordt de peutergroep door de GGD geïnspecteerd. De GGD controleert op de naleving van de eisen die zijn gesteld vanuit de Wet Kinderopvang. Elke inspectie wordt vastgelegd in een inspectierapport. Het inspectierapport van de peutergroep is te vinden op de website van Quadrant via de locatiepagina.